

Edmund Mitrus, Andrzej Hunicz, Mariusz Matyaszewski, Łukasz Rejniewicz

---

Białka, gm. Krasnystaw, woj.
chełmskie. Stanowiska 1 i 2

Informator Archeologiczny : badania 17, 143-144

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BEJKOWICE, gm. Sobótka
woj. wrocławskie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Halina Śledzik-Kamińska. Finansował
WÓJK. Szósty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne
/VIII/IX - X w/.

Rekonstruowano odcinek zachodni wału. Na grodzisku założono trzy wykopy rondelowe celem zbada-
nia przebiegu wału od strony zachodniej, północno-zachodniej i północnej. Uzyskano potwierdzenie
przebiegu wału na odcinku zachodnim /w dużym stopniu zniwelowanym na tym odcinku w porównaniu do
wykopu głównego/. Zbudowano go na kulminacji terenu opadającego w kierunku wschodnim i zachodnim.
Wał wzniesiono na warstwie osadniczej /?/ o nieznaną miąższość. Zbudowano go z gliny; od strony
wschodniej wału zalega rumosz spieczonej gliny, węgiel drzewny i próchnica. Warstwa gliny związana
jest z podstawą wału. W zachodniej części wykopu występują warstwy spływowe. Ostata z nich po-
stała w czasie kopania fosy.

Do wału, od wnętrza majdanu, przylegają dwa obiekty gospodarcze, sąsiadujące ze sobą. Ściany
jednego z budynków zostały posadowione na kamieniach. Na dnie budynku położono kamienie, na których
wspierała się drewniana podłoga. Budynek ten został przebudowany, poziom użytkowy został posadowio-
ny wyżej. Kolejny budynek jest przesunięty ku wschodowi. Jego ścianę zachodnią posadowiono także
na kamieniach, podobnie jak i wschodnią. Celem wyjaśnienia układu budynków względem siebie należy
zająć wykop szerokokopłyszczony. Konstrukcją i układem przestrzennym budynki te nawiązują do
odkrytych w Gilowie. Za budynkami gospodarczymi przebiega fossa, której zarys wystąpił bezpośrednio
po zdjęciu warstwy próchnicy.

Jej szerokość wynosi około 5 m, głębokość 1,3 m. Ściany oraz dno fosy obudowane są bloczkami gabra-
nymi. Fossa została zasypana gliną.

W części północno-zachodniej grodziska nie stwierdzono obecności wału, zaś w części północno-
-wschodniej grodziska jest on dosyć czytelny i w konstrukcji analogiczny do zachodniego odcinka
wału.

Na majdanie występuje warstwa kulturowa, w obrębie której wyeksplorowano pojedyncze ułamki naczyń.

Na podstawie analizy ceramiki można sugerować, iż północno-wschodnia część grodu wydzielają-
ca się w formie kotlinki jest starsza. Fossa oddzielała się od pozostałej części grodziska.

Funkcjonowanie grodu określamy na VIII/IX - X wiek.

Zabytki i dokumentacja przechowywane są w WÓJK.

BIĄŁKA, gm. Kraśny Staw
woj. chełmskie
Stanowiska 1 i 2

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Lublinie

Badanie prowadził zespół w składzie: mgr mgr Edmund
Mitrus /autor sprawozdania/, Andrzej Hunicz, Mariusz
Natyśkiewicz, Łukasz Rejnisiewicz. Finansował WKZ
w Chełmie. Stanowisko 1 - drugi sezon badań, stanowis-
ko 2 - pierwszy sezon badań. Wczesnośredniowieczne
cementarzysko kurhanowe z występującymi na wtórnym
złożu materiałami z młodszego epoki kamienia i wczes-
nego okresu epoki brązu /stan.1/. Wczesnośredniowiecz-
ne cementarzysko kurhanowe /stan.2/.

Stowisko 1.

W poprzednim sezonie badawczym z nasypów kurhanów wyeksplorowano bardzo zróżnicowany mate-
riał zabytkowy. W związku z tym należało przypuszczenie, iż w pobliżu cementarzyska znajduje się
jedna lub kilka osad. Obecnie skoncentrowano się na jej /ich/ poszukiwaniu. Mimo systematycznych
poszukiwań nie znalaziono miejsca, gdzie występowanie warstwy kulturowej byłoby sygnalizowane ma-
teriałem zabytkowym na powierzchni. W możliwie najbardziej prawdopodobnych miejscach, gdzie mogłyby
występować osady, założono szereg wykopów sondazowych o łącznej powierzchni 38 m². Niestety, w żad-

nym z nich nie natrafiono na ślady osady. Być może została ona zniszczona w czasie budowy pobliskiej drogi.

Stanowisko 2 - leży na wysoczyźnie w centralnej części Lasu Namule, w obrębie działki leśnej nr 261. Składa się ono z dwóch kurhanów położonych w odległości około 10 m od siebie. Większy ma 8,7 m średnicy i 0,5 m wysokości, większy - 13,6 m średnicy i 1,7 m wysokości. Badaniom wykopaliskowym poddano kurhan mniejszy. Na głębokości 0,2 - 0,4 m w pobliżu centrum kurhanu wystąpiły duże koncentracje węgla z bardzo drobnymi fragmentami przepalonych kości. Natomiast na ok. 1/8 obwodu kurhanu na gł. 0,7 m /mierząc od powierzchni nasypu w punkcie centralnym mochy/ zaobserwowano ślad rowka z licznymi okruchami węgla. Miał on około 0,25 m głębokości i około 0,2 m szerokości.

Wydobyto kilkadziesiąt fragmentów naczyń wczesnośredniowiecznych.

BIAŁOGARD
woj. koszalińskie
Stanowisko 17

patrz okres wpływów rzymskich

BIZOSENDA, gm. Sobków
Stanowisko 12

patrz okres wpływów rzymskich

BOLKÓW, gm. Dobra Szczecińska
woj. szczecińskie
Stanowisko 1

patrz paleolit i mezolit

BRODNICA - SZARDA CEGIENIANKA
woj. toruńskie
Stanowisko 1

Muzeum Regionalne
w Brodnicy

Badania prowadził mgr Marian Marciniak. Finansował WZK w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe. Ślady osadnictwa wczesnobrązowego, cmentarzysko lateńskie, osada /?/ i cmentarzysko wczesnośredniowieczne.

Stanowisko zlokalizowane jest 4 km na południowy-zachód od Brodnicy, na wąskiej terasie nadzalewowej u stóp stromo wznoszącej się krawędzi wysoczyzny morenowej, na prawym brzegu Drwęcy. Brzeż w tym miejscu tworzy ostre zakola, silnie erodując wyniesioną na ok. 4-5 m krawędź terasy nadzalewowej.

Badania o charakterze ratowniczym objęły obszar 140 m². Określono jedynie zachodnią granicę cmentarzyska. Pozostała część stanowiska została już zniszczona przez raskę. Wyróżniono dwie warstwy: I - cienka o miąższości ok. 30 cm, II - ciałcowy, warstwowy zwirek drobny - i średnioziarnisty, w który zagłębione były odkryte obiekty.

Odkryto 8 wczesnośredniowiecznych pochówków szkieletowych, jamowy grób ciałopalny o niejasnej chronologii oraz obstawę kamienną niezachowanego grobu popielnicowego. Poza tym zbadano kilkanaście obiektów zagłębionych w odcie od kilkunastu do ok. 100 cm od powierzchni.

W wypełniakach wszystkich obiektów i grobów stwierdzono obecność licznych węgli drzewnych oraz mniej lub bardziej intensywną spaleniznę. W okolicy obstawy kamiennej analizie podległy liczne fragmenty ceramiki lateńskiej, natomiast w pozostałych obiektach i grobach poza podobnie datowaną ceramiką wystąpiły drobne ułamki naczyń wczesnobrązowych oraz duża ilość ceramiki wczesnośredniowiecznej, oszpesto wtórnie przepalanej. Na uwagę zasługuje ciałopalny grób jamowy /kobieta ok. 25 lat/ w którym poza przepalonymi kośćmi stwierdzono fragment glinianego przesłiska oraz fragmenty ceramiki lateńskiej i dwie skorupy datowane na X w.

Wśród 8 pochówków szkieletowych wyróżniono 4 kobiece i 4 męskie. Szkielety należały na głębokości od 60 do 115 cm od powierzchni. Węzkożni układani byli głowami w kierunku wschodnim.